

LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKIŠKAI
TAUTISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Prenumerata metams \$2.00, pusmečiui \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas: Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

No. 47.

KETVIRTADIENIS, LAPKRIČIO-NOVEMBER 22, 1951

VOL.-METAİ XXXV

L. R. K. S. A. 65 METŲ SUKAKTIS

LAPKRIČIO 22, 1886--LAPKRIČIO 22, 1951

LRKSA 65 Metų Veiklos Balansas

Rašo HENR. MALINAUSKAS

Šių metų lapkričio mėn. 22 d. sueina 65 metai nuo Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimo Amerikoje veikimo pradžios. Turint galvoje, kad LRKSA šiame veiklos laikotarpyje daug nuveikė netik suvaržymu, bet taip pat ir visų Amerikos lietuvių bei Lietuvos gerovei, toji sukaktis yra tikrai reikšminga ir verta visų tautiečių dėmesio. Tos gražios ir metų skaičiūmi gausios sukakties progos, būtų pravartu pažvelgti atgal ir panagrinti tiek organizacijos įsisteigimo aplinkybes, tiek darbus, kuriuos visose mums svarbioje srityse ji per 65 metus yra nuveikusi.

19 šimtmečio antroje pusėje nemažas lietuvių skaičius, bėgdami nuo caro valdžios persekiojimų, šaukimo kariuomenėn ar dar dėl kitų priežasčių, turėjo apeleisti Lietuvą. Dauguma šių mūsų tautiečių savo įsikūrimui pasirinko Jungtines Amerikos Valstybes, kurios, būdamos demokratinis kraštas, garantavo jiems asmeninį saugumą bei laisvę.

Nepaslapstis, kad mūsų tautiečiai—naujakuriai, atvykę į šį kraštą ir nemokėdami kalbos, turėjo nepavydėtinas įsikūrimo sąlygas. Kadangi tuo metu tautiečių skaičius Amerikoje buvo dar gana mažas ir dėlto trūko energingusių bei gabesnių žmonių, tad atvykusieji naujakuriai pasigedavo ir lietuviškų draugijų ar organizacijų, kurios juos burtų į krūvę ir, reikalui esant, kovotų už jų interesus.

Lenkų, tuo metu gyvenusių Amerikoje, skaičius buvo žymiai gausnesnis ir, būdami iš viso senesni ateiviai, jie buvo išvystę platesnį veikimą ir turėjo eilę organizacijų, didesnių draugijų ar parapijų. Nenuostabu tad, kad daugumas mūsų tautiečių, ieškodami užuovėjos bei moralinės paramos ir kai kurie mokėdami lenkų kalbą, jungėsi į lenkiškas draugijas bei parapijas. Tai dar ir šiandien liudija eilės Amerikoje gyvenančių lietuvių pavardės, kurios yra sulenkintos arba su lenkiškais galūnėmis.

Suprantama, kad toks lietuvių jungimasis į lenkiškas draugijas ar parapijas lenkams buvo naudingas ir pageidautinas. Tuomi mūsų tautiečiai pasitaravo netik lenkiškų parapijų steigimui bei naujų bažnyčių statymui, bet ir iš viso lenkų tautinės grupės gausinimui, o tuo pačiu ir jų svarbos Amerikos gyvenime didinimui. Kiek, tačiau, iš to naudos turėjo į lenkų draugijas įsijungę mūsų tautiečiai būtų sunku pasakyti, bet vienas yra aišku, kad pačių lenkų jie buvo visą laiką traktuojami kaip "litvina" ir todėl reikia manyti, jog toji mūsų tautiečiams iš lenkiškų draugijų teikiama pagalba bei parama buvo vos apčiuopiama ar net visai nereikšminga.

19 šimtmečio pabaigoje lietuvių ateivių skaičius Amerikoje smarkiai pakilo ir jų tarpe jau buvo eilė išsilavinusių bei tautiniai susipratusių žmonių. Tie žmonės, matydami, kad veikimas išvien su lenkais yra nevaisingas ir veda mūsų tautiečius prie išautėjimo, nutarė suorganizuoti vieną centrinę lietuvių savitarpinės pagalbos draugiją—organizaciją, kuri apimtų visus plačioje Amerikoje išsiblaškčius lietuvius. Tiesa, tuo metu jau veikė ir keletas, daugumoje šventųjų vardais pasivadinusiu, lietuvių savitarpinės paramos bei pagalbos draugių, bet jos, būdamos tik vietinio pobūdžio, nepajėgė platesnės veiklos išvystyti.

Užsimotus darbas buvo sunkus ir nepaprastas, nes tam daug pasipriešinimo rodė eilė tautiečių, kurie būdami lenkiškų draugijų nariai, buvo ir uolūs naujosios lietuvių—lenkų unijos šalininkai. Pagaliau po daugelio sunkių pastangų 1886 m. lapkričio mėn. 22 d., Plymouth'e, Pa., buvo suauktas steigiamasis seimas, kuris įsteigė centrinę lietuvių savitarpinės pagalbos organizaciją, pavadindamas ją "Susivienijimas Visų Draugysčių Katalikiškų Lietuviškų Amerikoje." Į organizaciją įstojo 7 draugijos su 319 narių. Vyriausioji valdyba išrinkti: kun. A. Varnagiris, J. Paukštis ir Ant. Pajaujis.

Į įsisteigusią organizaciją įsikverbė dalis ir minėtų unijos su lenkais šalininkų, kurie pradėjo savo žalingą veiklą stengdamiesi sugriauti ir niekais paversti šį gražų lietuvių užsimojimą. Tokiu būdu vos tik įsisteigusią organizaciją pradėjo silpnėti ir pakrikti. Šių, tačiau, unijos šalininkų žalinga veikla neilgai tęsėsi, nes poros metų bėgyje jie buvo iš organizacijos išstumti arba patys pasitraukė, o dar kiti pakaitė savo nusistatymą ir persiorientavo.

Atrodė, kad svarbiausi sunkumai buvo nugalėti ir organizacijos augimui bei stiprėjimui daugiau kliūčių nebuvo. Tačiau netrukus organizacija pergyveno naują krizę—kovą tarp katalikų ir liberalų, kuri neigiamai atsiliepė į tolimesnę organizacijos vystymąsi. Toji kova tęsėsi iki 1901 m., kada Wilkes-Barre'je įvykusiame seime įvyko skilimas ir liberalai atsiskyrė nuo organizacijos.

(Bus daugiau)

LRKSA 65-kių Metų Sukaktį Minint

Šių metų lapkričio 22-ą mūsų Susivienijimui suejo 65 metų sukaktis.

1886 metais, lapkričio 22-ą, Sobekis Hall, Plymouth, Pa., įvyko steigiamasis susirinkimas suorganizuojant "Susivienijimą Visų Draugysčių Katalikiškų Lietuviškų Amerike".

Susivienijimo steigimo idėją iškėlė ir ją įgyvendino anų laikų Amerikos lietuvių katalikų visuomenės veikėjai.

Tais laikais Amerikoje jau buvo apie 37,000 lietuvių, gyvavo keliolika draugijų.

Susivienijimo svarbiausi sumanytojai ir steigėjai buvo kunigas Antanas Varnagiris, dr. M. P. Kasakauskas, M. Brzyz, Vincas Blažys, Andrius Bendaravičius, V. Vročniskas, Juozas Paukštis, Antanas Pajaujis, Andrius Tepliusis, J. Danisevičius, Spokevičius, Vincas Semys, M. Totorius ir kiti. Jie visi jau išsisi šios šalies žemelėje, bet jų pradėtas darbas tęsimas toliau, jų paseita sėkla davė ir te beduoda gausius vaisius.

Susivienijimo spartesnį augimą ir pažangą stabdė lenkizmo šalininkai, kurie kovojo, kurios silpnėjęs tautiečių energija ir jėgos. Susivienijimo steigėjams ir pirmiesiems jo vadams reikėjo apsispręsti, ar turėti grynai lietuvišką katalikišką Susivienijimą, ar veikti išvien su lenkais. Kaip tais laikais Lietuvoje, taip ir čia, Amerikoje, ne vienas daugiau prasilavinęs lietuvis buvo užsikrėtęs lenkiška dvasia, laikėsi įsikibęs lenkiško skvero ir manė, kad lietuviai be lenkų globos negali apsieiti. Ir Susivienijimui ėmė kelis metus iki galutinai nusikratę aplenkėjusių elementų ir net karštų lenkų—lietuvių unijos šalininkų. Apsivalius nuo lenkizmo šalininkų, prasidėjo ilgos ir įkyrios rietenos su laisvamaniais. Nors Susivienijimą sumanė ir įsteigė anų laikų parinktiniai katalikų vadai, vis dėlto laikui bėgant narių eilėmsna įsikverbė gan apėčiai laisvamaniškų pažiūrų asmenų, kurių vyriausiu "dviosiu vadu" buvo dr. Jonas Šliupas. Ginčai ir rietenos trukdė pozityvų darbą. Galų gale 16-tam seime, įvykusiam gegužės 21-23, 1901 metais, Wilkes-Barre, Pa., prieita prie skilimo. Kiek sroviniai ergeliai kenkė veiklai, galima matyti ir iš to fakto, kad po 15-kos metų gyvavimo, skiriančio, organizacijos išde buvo vos keli tūkstantiniai doleriai.

Kai kurie nūdienos veikėjai, laikraštininkai ir publicistai, labai mažai susipažinę su Amerikos lietuvių istorija, bus lietuviškias ir katalikiškias, kol Amerikos kontinente bus lietuvių.

mongių išvadžiojimų. Pavyzdin, kai kurie nūdienai publicistai išaiškina, kad SLA yra originalis Susivienijimas, įsteigtas lapkričio 22-ą, 1886 metais, o katalikiškasis Susivienijimas yra 1901 metais išskilęs iš originaliojo Susivienijimo. Jau vien tik tas faktas, kad katalikai ir skilimo laiku buvo daugumoje, parodo, kad ne jie, bet kiti atskilo nuo originalio Susivienijimo. Dar kiti publicistai mėgina išaiškinti, kad SLA yra originalis Susivienijimas, nes jis pasilaikė inkorporacijos čarterį pažymėtą vardą ("Susivienijimas Lietuwnikų Ameryke"). Deje, tas čarteris buvo įregistruotas lapkričio 4, 1889 metais, tadgi jeigu SLA pradžia laikytų nuo tos datos, tai jis šiais metais negalėtų skelbtis sulaukęs 65 metų sukakties.

Kad geriau nušviesti Susivienijimo įsteigimą ir pirmasias jo dienas, su šiuo numeriu pradėdam spausdinti LRKSA istorijos autoriaus kanauninko prof. F. Kemšio raštą "LRK SUSIVIENIJIMO JAUNOS DIENOS." Ten parodoma, kas buvo pirmieji Susivienijimo užmanytojai, steigėjai ir vadai. Deje, tais pačiais metais, Šliupui vadovavęs, buvo įsteigtas kitas susivienijimas, kuris išlaikęs vos du metus susilikvidavo. Kanauninko prof. F. Kemšio rašte yra paduotos autentiškos datos ir faktai iš kurių kiekvienas skaitytojas galės susidaryti tikrą nuomonę apie Susivienijimo praeitį, ypačiai jo pradžia.

Nežiūrint atrių ginčų ir rietenų, pareikalavusių pirmųjų pionierių ir veikėjų daug energijos ir jėgų, vis dėlto Susivienijimo ir anų dienų nuopelnai mūsų visuomenei, mūsų tautai ir senajai tėvynei Lietuvai yra nepaprastai dideli. BEVARTYDAMI SUSIVIENIJIMO PRAEITIES LAPUS, SALIA DARYTŲ KLAIDŲ, BERGŽDIJŲ GINČŲ, SURASIME GILIAUSI PATRIOTISKUMO, KILNAUS IDEALIZMO IR DIDELIO PASISVENTIMO PAVYZDŽIŲ SAVO ARTIMO, SAVO TAUTOS IR TĒVYNĖS GEROVEI. Tie kilnieji darbai bus pavaizduoti kitų mūsų bendradarbių rašiniuose sukakties progą.

Susivienijimas mūsų išeivijai ir mūsų tautai buvo reikalingas. Kitaip jis nebūtų išlaikęs 65 metus ir nebūtų daręs nuolatnės pažangos. Šiandien jis yra išaugęs į visais atžvilgiais modernišką fraternalinę organizaciją. Taipgi nėra abejonės, kad mūsų Susivienijimas gyvuos, bus lietuviškias ir katalikiškias, kol Amerikos kontinente bus lietuvių.

ISKILMINGOS J. E. VYSKUPŲ PETRO BUČIO LAIDOTUVĖS

Spalio 25 d. Romoje mirė ir spalio 27 d. buvo palaidotas marjonų kriptoje Veranos kapinėse Rytų apeigū titulinis Olimpo vyskupas P. Būčys, buvęs Vytauto Didžiojo Universiteto rektorius ir senosios lietuvių kartos veikėjas. Vėlonis buvo didelis lietuvių patriotas, paskiausiai 18 metų vadovavęs marjonams.

Susirgo rugėjo 19 d., paskum buvo vėl kiek pasitaisęs ir galėjo net mišias laikyti, bet galiausiai neišlaikė naujos arterijų sklerozės atakos.

Apie jo mirtį ir nuopelnus lietuvių tautai ir Bažnyčiai buvo visomis kalbomis pagarsinta per Vatikano siųstuvą ir spaudos agentūras.

Vėlonis yra parašęs visą eilę religinių ir moksline veikalu, kurių dabar norima sudaryti tikslią bibliografiją. Prof. Z. Ivinskis surašęs žymią dalį jo atsiminimų.

Vėlonis buvo įventintas į kunigus 1899 kovo 25, į vyskupus 1930 liepos 3.

Gedulingos pamaldos buvo atliktytos lotynų ir slavų apeigomis. Lotynų apeigomis pamaldos laikė naujasis Marjonų Generolas Tėv. Mrozekar, o slavų vysk. Jevrenovas, giedant Rusium Kolegijos chorui. Pamaldose dalyvavo visa Romos lietuvių bendruomenė su vysk. Padoleskiu.

Lietuvos pasiuntinybė prie Šv. Sosto, lenkų emigrantų vyskupas

Govina, ukrainiečių vysk. Bucakas, armenų kardinolo Agagianiano atstovas arkiv. Kiadigianis, vienuolių kongregacijos asessorius vysk. De Valeri, Jo Šventenybės rūmų magistras tėvas Brawnas, daugelio vienuolių oficialūs atstovai ir gausus vėlonies gerbėjų italų, rusų, lenkų, latvių ir kitų būrys. *Elta*

Romos Šv. Kazimiero Lietuvių Kolegijos patalpose buvo suarušta mineralogijos paroda, kurioje buvo išstatyta keli šimtai ypatingai įdomių mineralų egzempliorių. Parodą suruošė kun. Vinc. Mincevičius, kuris yra surinkęs šia įdomią mokelinę medžiagą pargabenti į Lietuvą.

Tarptautinis komitetas krikščioniškajai kultūrai ginti lapkričio 6 d. Bonoje susaukė stelgiamąjį suvažiavimą. Pakviestas taip pat lietuvių atstovas.

LRKSA Ir Lietuviškumas

Amerikoje gyvena daugiau lietuvių nei kituose pasaulio kraštuose. Turimomis žiniomis čia esama apie milijonas lietuviškos kilmės žmonių. Tai žino ir mūsų tėvai, broliai ir sesės, draugai ir draugės, likę Lietuvoje. Jie ten kenčia pavergti, persekiojami ir kalinami žiaurios komunistų valdžios. Jų mintys ir akys yra nukreiptos į Ameriką—į Amerikos lietuvius, į mus.

Kaip mes atsiliepiame į jų pagalbos šauksmą, į jų laisvės ilgesį? Kokia yra mūsų lietuviška kova už lietuviškumą, už laisvę?

Kiekvienas iš mūsų turėtų žinoti, kad mes tik tada būsimė pajėgūs prisidėti prie tėvynės išlaisvinimo ir kovojimo prieš nutautėjamą svetimą kraštą, jeigu būsimė vieningi, jeigu mylėsime ir gerbsime tai, kas sava, kas lietuviška, jeigu, svetimoje šalyje gyvendami, nepamiršime tėvų krašto. Mums sažinė sako, kad reikia prisidėti darbai prie tėvynės nepamiršimo.

Lietuvis, gyvenantis Amerikoje, prisidės kad ir maža dalele prie lietuviškumo išlaikymo darbu, jeigu jis priklausys prie LRKSA. Būdamas L. K. fraternalinės apdraudos organizacijos nariu, jis pasitaraus ne tik savo asmeniniam labui, bet taip pat ir savo tėvynės bei tautos gerovei. Nes šioji organizacija, kaip jos paskiri nariai, taip ir jos bendrasis fondas, prisideda aktyviai prie lietuviškos kultūros saugojimo ir jos ugdymo. Ji yra prisidėjusi prie lietuviškų knygų bei laikraščių išleidimo, prie lietuviškų mokyklų išlaikymo, prie lietuviškų draugijų šelpmo (Apie tai—istorinius davinius—galima plačiau pasiskaityti "Garse", spalio 25 d., 48 Nr.).

Ne mūsų reikalas yra spręsti, kuri ir kokių atžvilgiu draudimo organizacija, pav. LRKSA ar "Metropolitan" yra geresnė, praktiškesnė ar tikresnė. Mums yra svarbu priminti tik šį tiesa: Amerikos lietuvis, priklausydamas prie L. K. fraternalinės apdraudos organizacijos, padaro:

- Pirma: savo lietuvišką nusistatymą.
- Antra: lietuviškos kultūros branginimą.
- Trečia: lietuviybės stiprinimą už tėvynės ribų.
- Tatai jam teikia garbės, o tėvynei laimės.

Dr. Kl. K. Cirtautas

LRKSA SUKAKTUVINIO VAJAUS EIGA

65-KIŲ METŲ SUKAKTĮ APVAINIKUOKIME KUO GERIAUSIAIS REZULTATAIS

Pereitą savaitę Susivienijimo centras įregistravo šiuos naujus narius:

- 101 kp. Chicago, Ill.—Blinstrubas, Marija Liptienė
- 101 " " Chicago, Ill.—Blinstrubas, Aleksandras "
- 101 " " Chicago, Ill.—Galicckas, Elena "
- 101 " " Chicago, Ill.—Rimša, Celina "
- 20 " Philadelphia, Pa.—Karalius, Irena Misliauskas
- 13 " Baltimore, Md.—Barkauskas, Antanas Makauskas

Ziūrint į sąrašą, vėl į akis metasi ponios **Uršulės Liptienės**, 101 kuopos sekretorės ir organizatorės, pasižymėjimai. Ar šiaip ar taip, šiame vajuje ji stovi pirmoje vietoje ir kol kas nesimato rimto konkurento. Vis dėlto niekas negali pasakyti, kas gali atsitikti iki vajuos užsibaigęs. Juk kiti organizatoriai irgi nesnaudžia ir jie gali iš "pasalų" paveržti pirmąją vietą.

Siame sąraše taipgi figuruoja 20 kuopos organizatorių **Misliauskas** prisijungęs vieną naują narį ir 13-tos kuopos narys **Makauskas**, irgi prisijungęs vieną naują narį.

Kaip žinote, sukaktuvinis vajuos tęsis iki sausio 1-mos, 1952. Pratešimo nebus. Nustatytos dovanos bus paskirstytos atsiziūrint atsiemtų rezultatų. Suprantama, kurie nelaimės dovanos, tie gaus priklausomus komisus.

Kadangi laiko yra nedaugiausia, tai kuopų organizatoriai prašomi sukrusti. Artinasi adventas. Tai yra dviasinio susikaupimo laikas. Vietoj įvairių pasilinksminimų, visą atliekamą laiką ir energiją pašveskime kilnesniems darbams. Prirašydami naujus narius pasitarusime artimui, mūsų visuomenei ir mūsų tautai.

L. R. K. SUSIVIENIJIMO JAUNOS DIENOS

KAN. PROF. F. KEMESIS, Ph. D.

SANTYKIAI SU LENKAI. Jau keliolika metų buvo praslinkę nuo atkeltavimo į Ameriką pirmųjų lietuvių. Jau buvo susidariusios gana gausingos lietuvių kolonijos ir Pensylvanijos kasyklose (Shenandoah, Shamokin, Plymouth, Pittstone, ir k.) ir Poatlantės didmiesčiuose (New York'e, Baltimore ir k.) ir net tolimoje Chicagoje. Ateiviai lietuviai pradėjo jausti savo skaičius jėgą. Tačiau čia pat emė jiems aiškėti jų didžioji pilnybė—tai pasidavimas lenkų globai ir įtakai. Kas iš to, kad jų jau nebe maža, jeigu jie negali vaikščioti savo sojomis. Lenkai suima jų pinigų, lenkai juos veda, juos atstovauja—visa tai didesnei Lenkijos garbei. O ką gi iš viso turi lietuviai? Kokia gi jiems iš to nauda?

Panašios mintys nesyki kildavo jų galvose ir būdavo reiškiamos jų susirinkimuose. Iš lėto emė bręsti mintis: visu frontu skirtis nuo lenkų.

Tai minčiai subręsti ir įsikūnyti daug padėjo pačių lenkų netaikanti, neteisėngumas ir net akiepliškumas. Vienoje cilėje mirių su lenkais parapijų įvyksta didelių nesutarimų. Lietuviai pamato aiškia šaukriaudami.

KOVOS SU LAISVAMANYBĖS PRADŽIA. Jeigu, kilant mūsų išeivių tautiniam susipratimui ir jų lietuviškam apsisprendimui beaugant, nebūtų skilusi išeivių vienybė iš vidaus, tai visi mūsų čia kultūriniai laimėjimai būtų bent kelis kartus, o gal ir keliolikai sykių didesni, negu dabar kad yra. Ir pati mūsų Susivienijimas šiandien ne keliolika, o bent kelias dešimtis, o gal ir šimtą tūkstančių narių būtų turėjęs ir kapitalo bent keliolika milijonų būtų išugdęs.

Besteigiant savo Susivienijimą, lietuviams katalikams darbininkams trejopas tikslas stovėjo prieš akis: 1) Kaip-pasidaryti žmones, kasdien į ligas ir mirties pavojus išstatytiems, jiems reikėjo apsidrausti nuo šios nelaimių, kad, būtent, sužeidimui ar ligai ištikus, galėtų gauti palėpą pasigydyti ir pragyvenimui, kol nedirba.—gi mirties atsitikime kad būtų išmokėta pomirtinė. 2) Kaip katalikams jiems rūpėjo apsaugoti ir išlaikyti savo didį dvasios turta, savo religiją; 3) Kaip lietuviams jiems rūpėjo tautiškai apsispręsti: kilti patiems ir padėti kelti savo tautos kultūrą ir tuo pelnytį lietuviams kitų tautų pripažinimą ir pagarbą.

Nei darbinikiškas, nei tautiškas tikslas nebūtų galėjęs susikaldyti išeivių vienybės. Tai galėjo padaryti tiktai nesutikimai dėl tikybės. Ir mūsų nelaimė tai įvyko.

Nebuvo čia ginčų tarp lietuvių katalikų ir lietuvių protestonų (kaip jų beveik nėra ir pačioje Lietuvoje, mokant vieni kitus pripažinti ir pagerbti). Ne! Ginčas išliko dėl pačios tikybės reikalingumo ar nereikalingumo.

Tą ginčą išlėkė ir vedė daktaras Jonas Šliupas. Savo ateizmo šliupas išsivežė iš Maskvos universiteto jau pilnai subrendusį ir autautėjusį. Kada jį 1894 m. pabaigojo prisielžioje Prūsijoje „Aušros“ jis neturintis nuodėmių ir priešikybinių dąsais. Tada pat Šliupas sūpėjo 1894 m. davastii į Ameriką. Nė sukurdamas čia kur daugi, kaip daugelis kitų ateivių, taip ir Šliupas nuėdavo pas fermerius, kaip lauko darbininkas.

Tačiau neperilgai jam teko farmose vargti. Turėjo jis bresą tulo A. Jurgelaičio iš Ohio valstijos, kurs leleta maia laikais vienintinis „Aušros“ korespondentas Amerijoje. Iš jo jis gavo New Yorkiečių lietuviškų adresu, ypač kiko Tvarausko, jau žinomo Amerikos lietuviams savo andamais ir darbas apaudos srityje.

Tų metų liepos mėnesio gale Šliupa matome jau vėl New York'e. Atėjo jis su Tvarausku į Svč. Trejybės paapijos susirinkimą. New Yorkiečiai lietuviškos ir katališkos parapijos steigėjai, žinoma, buvo visi tikintieji katalikai. Parapiją užmezgus jiems vien terūpėjo gauti gerą lietuvių kunigą.

Į panašią žmonių susirinkimą patekęs, ir jų dvasiā greitai pastebėjęs, Šliupas sugėbėjo susivaldyti ir pasirodyti tvarkingai. Iškalusės kalbų apie parapijos reikalus, Šliupas tame susirinkime pasitenkino tik „Aušros“ pareklamavimu. Jo kalba padarė gana malonaus įspūdio. Vėliau jis buvo net išrinktas tos parapijos sekretoriumi. Ir tik tuo faktu remiantis buvo tų žmonių paleista žinia, kad Šliupas savo laiku net parapijas organizavę. Jis nei vienos jų nesuorganizavo, tik vienos organizuojamos parapijos (New York'e) komitete buvo prisidėjęs, kad tuo metu gauti žmonių pasitikėjimą.

New York'e parapiją organizuoti ir bažnyčia statyti buvo pasiryžę kun. Antanas Varnagiris, kurs leleta mėnesių tuo tikslu New York'e ir darbovisi. Tačiau dėl maia dar tuo metu New York'e lietuvių skaičiaus, ar gal ir subaidytas beaugančios šliupo įtakos, kurio dvasiā beabebe buvo pažinęs.—kun. Varnagiris metė New York'ą ir nuėziau klebonauti į lenkų-lietuvių parapiją FreeLand, Pa.

Tačiau jis nepametė noro dirbti lietuviams. Dar New York'e būdamas jis per „Lietuviškąjį Balaš“ kėlė sumany-mą organizuoti „Brolij Kaverijonų vienuolija“, kuri pasišvęstų jaunųjų kartų auklėjimui.

FreeLand apsigyvenę jis tuojau pradeda rašinėti į „Vienybę Lietuvinkų“, kuri 1886 metų pradžioje pasiro-jė Plymouth'e. Tarp „Vienybės Lietuvinkų“ (leidžia-ros J. Paukščio ir A. Pajaujo) ir tarp šliupo redaguojamo „Lietuviško Balašo“ greitai išsivystė tikras susišau-yimas. Polemikoje aktingai dalyvavo ir kun. A. Varna-giris, kurs tais pačiais metais atėjo klebonauti mišrioje lenkų-lietuvių Plymouth, Pa., parapijoje.

Per savo „Liet. Balaš“ dr. Šliupas emėsi apaštalausti laisvamanybe. Dauguma lietuvių piktinosis taja nuogęga bedievybe—šliupo skleidžiama.

Viaš išsivysčiusi tarp „Vienybės Lietuvinkų“ ir „Liet. Balašo“ polemika pasivymė neįvankumu ir menku kultū-ringumu. Tų „liaurų“ skydime nei viena, nei kita pusė nemanė užsileisti.

Štai kokio atmosferof išliko sumanymas kurti Ameri-kos Lietuvių Susivienijimą.

Viaš lietuviams suburti ir krūva galėjo tik viena aiški, visu priimta gyvenimo filosofija. Viena aiški pasaulėžval-ga. 1886 m. buvo sutęję 500 metų nuo Lietuvos krikšto. Per tuos šimtmečius lietuvių tauta buvo pilnai susigy-venusi su krikščioniška pasaulėžiūra. Pas kal kuriuos ta-čiau jos sūnus tuo pasaulėžiūra buvo (o ir dabar dar tebėra) labai pavirtutiniška, giliau neįsiamoninta. Štai tuos Jonas Šliupas ir pradėjo savai šiavėti ir organizuoti.

Tais pačiais 1886 metais iš dviejų vietų kilo sumany-mas Susivienijimą organizuoti. Kėlė sumany-mą šliupas kiti New Yorkiečiai „Lietuviškame Balaš“, o tokį pat kėkalą nurodinėjo kun. Varnagiris „Vienybėje Lietu-vingų“.

Kun. Varnagirui Lietuvių Susivienijimo idėją buvo vadovė jo geri draugai: d-ras Kasakauskas, chicagietis, kun. Valentas Čičauskas iš South Bend, Ind., pas ku-

riuos jis buvo iš Lietuvos atvykęs. Jie nurodinėjo dvigu-bę pavoją—ir katalikybes ir tautybes atžvilgiu,—kurs grasi lietuviams ateiviams iš pusės „Zwięzek Polski“, kuris seniau jau buvo įsteigtas, buvo vedamas liberališkai-laisvamaniškų gaivalų ir be to turėjo pretensijas priimi-nėti į organizaciją ir lietuvius; vėl ir savo konstituciją buvęs atspausdinęs ir lietuvių kalba. Viena kita lietuvių draugija jau buvo ir beistojanti į tą „Z. P.“ Organizacijos dvasia buvusi jau ir tuomet prieškatalikiška; ypač kunigų ji nemėgusį; juos vadindavo „kropidiarais“. Taigi, d-ras Kasakauskas ir kun. Čičauskas ir įkalbinėję kun. Varnagi-riui, kad jis į Amerikos Rytus atvykęs, imtų organizuoti liet. Susivienijimą katalikiškais ir tautiškais pagrindais.

Tad jau 15-ame „Vienybės Lietuvinkų“ numeryje ma-tome straipnelį, pavadinatį „Ar nebūt gerai?“, kuriame skaitome:

„Vai gyventojai turi čia Amerikie šitoki tokį susiklausa-mą, mes įgi to laiko teko, gyvename kažnas dėl savės, apie savo brolius nieko nesirūpinami. . . . Visoka naradas apie savė žinosi, o mes taip lygini, kaip avelė nuo vilko iškaidi-tyti po Ameriką būtam sau užmiršti nuo Lorėjo, ir savo vardą 'lietuvininkai' mariname. . . . Yra didelė gėda dėl lietuvininkų, o labiausiai ten, kur gali stot lygybė su kitais. Čė ta mielis yra padaudė dėl jės, broliai, dėl kokios naudos, tik dėl naudos tos, kad varda gerą turėtume. . . . Daugelis yra lietuviški Draugysčių čia Amerikoje, ale tos draugystės yra pasikišos ir apie jas niekas nežino. . . . Lietuvinkai įgi to laiko jokio susirūšimo tarp savės neturi, o tai yra kanėdas daktas. Turime tarp savės draugystės išmintingus vyrus, padarykite tarp savės draugystės broliškios pamocios, arba visoj Pensylvanijoj uždėkite banką lietuviški. Ruokėtis, broliai, ale be stroko 'su uvoaga, mes tuo neįsimdami, ba ir taip daugelį kiapato turime, ale kur yra didelis skaitlius, tegul nemėga, o prie am padaudė 'Vienybė' uvoaga. Senadoris kaipo stališis Lietuvos galėtų pradėti, o paskui. . . iš kitų vietų. . . Waterbury'o ir Baltimorės broliai pasiekubjė“.

Šį straipnelį kun. Varnagiris rašė dar būdamas Free-land'e. Jau 21-ame „Vienybės Lietuvinkų“ numeryje randame karštą sumanyiumi pritarimą. Rašo Juozas Dani-sevičius iš Waterburio. Be ko kita ten skaitome:

„Kad sulaukus didelės naudos ir garbės lietuvininkų paduokime sau rankas broliškios sutarties. Nemiegokime, čės naša didelis pabus. Čė mūsų brolių yra apie 39 tūkstančiai, jeigu tik pusė prigulėtū į Susivienijimą, ką galėtų padaryti! „Kur vienybė ten galybė ir sutikimas, o kur sutikimas, ten Dievas. . . . mūs kad ir maža saujlė (12 seimynų, 21 nevedusių) pristojam ant visko. . . .“

„Kada visi susisauksime, tada apsirinkime vietą dėl nu-siuntimo delegatų. Paskui bus apirinktas komitetas pildantis ir išdrūkavotas statutus. Tada broliškai išsilaugtinsim.“

„Vienybės Lietuvinkų“ redakcija pridėda dar nuo savės kelis karštus pritarimo žodžius. Kun. A. Varnagiris ir „Vienybės Lietuvinkų“ štabas, matyt, ruošė opinią steigiamajam seimui, kurį manė šaukti tuo 1886 m. rudenį. Tuo laiku kun. Varnagiris ruošėsi persikelti jau į Plymouth'o lenkų-lietuvių parapiją. Tuo tarpu „Lietu-viško Balašo“ kryptis pasidarė taip katalikams pikta, jog kun. Varnagiris net laikė savo pareigą (lietuvių vyskapo dėsnis) paskelbti šitoki, charakteringa žodį („V. L.“ 25-ame numeryje).

„Šliupa vojo galėtavo po vardo 'Lietuviškasis Balaš' pa-gal mokoło teologą ir katalikiškos Bažnyčios skaitė uvoaga, kaipo rasto priešingo geriems zwyčiams o teipaisgi Bāz-niczej. Kun. A. Varnagiris.“

O kada gi Šliupas su savo draugais kaip tik jau buvo paskelbęs „Lietuviškajame Balaš“, kad jie steigiamaji Susivienijimo Seimą šaukia į Shenandoah jau rugpičio 15 d., tuo 1886 metų, tad kun. Varnagiris tame pačiame 25 „Vienybės Lietuvinkų“ numeryje redakcijos vardu deda šitoki „Persegėjimą“.

„Broliai, jeigu turite sveiką razumą ir esate tikrais aū-nūmis Bažnyčios Katalikiškos, neklausykite to be-Dievio, kuris yra iškirtas iš draugystės žmogiškos. Bengia staryti, ale ko-kį? kad nekurių lietuvininkų maatikiją dūšias velniui pri-pasabyti, o jų kruvinais pinigais savo kišenius pripildyti. Mūs pavaišafia yra Jus perseręję, kad nesiduotumėt įsikvin-kioti šonikiški siuntiniui, ką ardo padėkū ir spakalinatį tarp Brolių Lietuvių. Kerkija ant Kun. Varnagiris ir nori apskelbt prieš visą svetia. Paskutiniaam savo draiskale rašo, kad iš Philadelphiajos, Waterburio ir kitų vietų nori prie jo kaimeis prisikrysti. Neviekykėt tai yra melas. . . . kas tai yra per dalykas, kad nekurię prie to perkūto prisiseję? Te-syba, ne daug. . . o ir žinote katrė? o tai tie, ka priėmė nuo jo tą dvasią pikta. Paklausite tokio sėbro, ar jis čina kada į bažnyčią (ba į paviedinį tai ne). . . . Jūs, ką mažu katras rengėtas ant 15 d. pavidio vaizotu? Senadori ant Vytauto tor-kiaus (?), važiuokite velyk atilikti spavidni, ba dabar jubileusai užstoję, glauskites į draugystės Dievo. . . o ne į draugystės šėtono. . . . Jūs skaitytojai to katalikiško rašto 'Wie-nybės', kurios jau visai pažinote, nesiduokite pasigaut ant mešk-rės.“

(Bus daugiau)

Susivienijimo Organas

- Nuo 1886 m. iki 1889 m. „Vienybė Lietuvinkų“ pa-tarnaudavo Susivienijimo reikalams už dyką.
- Ketvirtame seime Hazelton, Pa., su „Vienybės Lie-tuvinkų“ leidėju Juozu Paukščiu susitarė, kad visi Su-sivienijimo nariai gaus „Vienybę Lietuvinkų“ už \$1.00 metams (pinigus atsiųs draugijų sekretoriai).
- 10-me seime Shenandoah, Pa., 1895 m., nutarta leisti savo organą „Tėvynę“ kas mėnuo ir duoti visiems nariams už dyką.
- 11-me seime Brooklyn, N. Y., nutarta organą praplati-tinti ir pagerinti.
- 14-me seime nutarta „Tėvynę“ leisti kas savaitė. Skiri-tim reikalui \$1,000.
- 15-me seime nutarta skirti „Tėvynės“ reikalams \$1,200 metams.
- 17-me seime Mahanoy City nutarta savo organo neleis-ti, nusamdtyti „Zvaigždę“ už \$500.00 metams.
- 10-me seime, Pittstone, 1903, nutarta mokėti „Zvaigž-dei“ \$800.00 už 1200 egzempliorių, o už kiekvieną šimta vėrisaus—\$60.00.
- 22-me seime, Worcester, Mass., 1907 m. nutarta organu palikti „Zvaigždę“ 4-riems metams mokant po 75 centus nuo kiekvieno skaitytojo.
- 25-me seime, Plymouth, Pa., 1910, organu pasirinktas savitraštis „Draugas“.
- 26-me seime, Baltimore, Md., 1911, vėl pasirinktas „Draugas“.
- 27-me seime, So. Boston, Mass., 1912, balsuojant orga-no pasirinkimą, už „Draugą“ balsavo 40 atstovų, už „Katali-ka“ 22 atstovai.
- 28-me seime, Brooklyn, N. Y., 1912, organu vėl pasi-rinktas „Draugas“, kuris dar organavo iš eilės kelis me-tus.
- 31-me seime, Philadelphia, Pa., 1916, nutarta pirkti nuo-savą namą New York'o apylinkėje ir steigti savo laik-raštį.
- Nupirkus namą, įrengus spaustuvą — nuosavo organo „Garso“ Nr. 1-mas išleistas 1917 metų gegužės 17-tą dieną.

ŽVILGSNIS Į SUSIVIENIJIMO DIRVONUS

Rašo Prof. B. KASLAS

1886 metais lapkričio 22 d. įvyko pirmas steigiamasis Susivienijimo seimas. Sekančiais metais priimtas orga-nizacijos pavadinimas „Susivienijimas Lietuvininkų Ame-rikoje“ atrodė turėjo būti visoms srovėms priimtinas ir ši organizacija, atrodė, turėjo sutilti visi lietuviai išei-viai Amerikoje.

Šios viltys nepasitvirtino ir 1901 metais Susivienijimas suskilo į liberalų ir katalikų susivienijimus.

Kai kas šį skilimą labai tragiskai įvertino. Manė, kad nei viens nei kito neišlaikys. Tačiau ir viens ir kito pamažu, bet pažangiai vystėsi ir dabartinio metu yra gan galingos organizacijos. Jos turi savo nuosavas būveines, savus savitraščius leidinius, savus štabus ir savas gau-singas kuopas.

Šiuo rašiniu norima pagrįžinti kai kurias L. R. K. Susivienijimo savybes, taip kaip jas eilinis šios orga-nizacijos narys supranta. Taip pat norima mesti keletą mintių dėl šios organizacijos galimo suvaidinti vaidmens.

Pirmausia, L. R. K. Susivienijimas nėra vien Insur-ance Co., kaip kad yra Metropolitan, Mutual, ir kitos kompanijos. Mūsų susivienijimas savo paskirtimi yra kai kas daug daugiau už anas gyvybės draudimo kompanijas. Čia pat tuojau man norisi pasakyti, kad jei mūsų susi-vienijimas savo paskirtimi būtų lygiai toks pat, kaip ir kitos gyvybės draudimo kompanijos, tai mums lietu-viams dėl daugelio motyvų būtų prasėms priklausyti anose. Bet kadangi mes savoje L. R. K. S. A. organi-zacijoje randame, arba tikimės rasti, ko negalime rasti anose gyvybės draudimo kompanijose, tai mes natura-liai kryptame į savo susivienijimą ir jame draudžiame savo gyvybę ir sveikatą.

Kas yra tas „KAI KAS DAUG DAUGIAU“ mūsų susivienijime, dėl ko mes esame jo nariais?

Tyrinėdami LRKSA tikslus ir pobūdį jame mes ran-dame šiuos bruožus:

Pirmausia, kaip ir kitose gyvybės draudimo bendro-vėse, mokėdami periodinį nustatytą mokesčių, mirties atveju užtikriname savo šeimai, arba savo palikuonims tam tikrą sumą. Pomirtinė, vienkartinė pajama gan stambioje sumo-je gali būti labai naudinga pasilikusiems. Mokėdama me-tinius premius—draudimo mokesčių—į savą lietuvišką su-sivienijimą, mes kaupiamo kapitalą. Per daugelį metų, ypač jau amžiaus nariams daugėjant, tas kapitalas gali susikaupti iki milijoninių sumų, labai didelio kilnojamo ir nekilojamo turto.

ANTRAS BRUOŽAS: mūsų susivienijimas, skirtingai nuo kitų gyvybės draudimo bendrovių, yra tautinis jung-nis. Jo vardas sako, kad jis yra „Lietuvių...“ Susi-vienijimas. Jame negali būti nei rusai, nei lenkai, nei žy-dai. Jo nariai gali būti tik lietuviai. Tautinis karakte-ris šiai organizacijai duoda idealinį vienalytiškumą, kurs turėtų būt dideliu ir galingu faktorium sklandžiai, darniai, broliškai veiklai. Tautinių skirtumų aistros, nesusiprati-mai, priešingi interesai čia yra išbraukti ir negalimi. To-kią organizaciją, gabi ir patriotiškai valdybai vadovu-jant, yra pilnai kvalifikuota ir tinkama, būtis lietuviams į galingą tautinę grupę. Šis susivienijimas galėtų imtis spręsti pačius jautriausius mūsų tautos klausimus.

Jis yra visi tinkamas savo sąstatu ir savo finansiniu svoriu, jei valdyba tam išdirbtų planą ir atsišaukimu kreiptųsi į narius, stoti į kovą už Lietuvos laisvę. Ši gru-pė turi visus privalumus taip pat išvystyti lietuvišką kultūrinį veikimą. Jai nėra reikalo pereiti organizacinę stadiją. Ji jau turi savo šimtus kuopu, su jų valdybo-mis, apskritis ir centrai. Lieka tik pravesti tam tikrą tau-tinę-kultūrinę programą. Reikia ją išdirbti, priimti, pa-skeikti ir padaryti patvarkymą per apskritis ir kuopas ją vykdyti.

TREČIAS BRUOŽAS: mūsų susivienijimas nėra vien gyvybės draudimo bendrovė, jis nėra taip pat vien tik lietuvių kaipto tokiu grupė. Šis susivienijimas yra LIE-TUVIŲ ROMOS KATALIKU organizacija. Tas vardas „Romos Katalikų“ nėra tik šiaip sau. Nėr tik graži frazė-išreikšimas. Tai nėra tuščias žodžiams mėtymasis. Šis susivienijimo vardo dalaš šiai organizacijai suteikia ypatingą spalvą. Ši spalva yra labai graži ir puikiai harmo-nizuojasi su mūsų tautos religine psichologija ir tradici-jomis. Šiai lietuvių grupei nėra vistiek, kokios spalvos yra bebūty. Jie nenori šios spalvos kitiems primesti. Jie yra tolerantai ir gerbiančios visų pažiūras. Bet jie patys nori būti šioje organizacijoje savųjų tarpe. Jie nori save aiškiai vadinti Romos katalikais, kad niekur niekam ne-kiėtų jokių abejonių kas jie yra.

Be vadinimas save tokiais dar neauga reikėtų. Šio vardo prasė yra, kad šis susivienijimas visą savo veiklą persunkty Katalikų Bažnyčios idealais. Teisingumas meilė ir Katalikų Bažnyčios išdirbtai ir propoguojama eti-ka yra šio susivienijimo veiklos ramščiai.

Būdamas LIETUVISKU ir KATALIKISKU, susi-vienijimas turi didelę privilegiją turėti savo rėmėjais ir pa-tarėjais gausingą lietuviškų parapijų dvasiškiją. Lietu-vių kunigai emėje yra su šiuo susivienijimu. Jie jam padėda visokeriopai. Jie padėty dar daugiau, jei būtų pastangos jų pagalbą organuoti.

Šis susivienijimas ne tik turi galimybę, bet jo yra šventa pareigą, ši pavadinimą (... Romos Katalikų Susi-vienijimas) pateisinti. Speciali programa, pasiūlyta Vy-riausio Dvasios Vado, ir priimta valdybos, kuopoje rastu dideli pritarimas. Tada ir parapijų kunigija daugiau prie kuopų dėstys.

Turėdamas prieš akis aukščiaim minėtą savo pobūdį ir paskirtį, susivienijimas nuo pat įkūrimo, jei ne atsie-kė tobulybės savo veikime, tai bent stengėsi savo paskirti pateisinti. Štai, 1890 metais buvo nutarta leisti lietuviškas knygas. Vadinasi, ši organizacija pasiryžo tapti lietuviškos kultūros šaltiniu ir lietuvių kalbos gynimo ir išlaikymo tvirtove.

Lietuvių Tautos gynimo fronte L. R. K. Susivieniji-mas taip pat padarė keletą svarbių nutarimų. 1907 metų seimas iškalusė pranešimui apie lenkų ir rusų žiaurumus ir niekiską veiklą Lietuvoje ir griežtai priėmė tą presto-vafo. 1922 metais Seimas nutarė įsteigti Auks-o-Sidabro Fondą Nepriklausomoms Lietuvos valiutai sustiprinti. 1956 metais seime įsteigtas Lietuvos Išlaisvinimo Fondas. Tai gražūs mostai ir pasiryžimai. Jei pirmasis fondas tikra- tapo kūnu ir antrasis taps greitai laiku, tai šis susivienij-i-mo tautinis pobūdis bus tikrai prasmingas ir pateisintas Susivienijimas emėsi taip pat organuoti ir steigti jauni-mo skyrius, o taip pat ir skautus.

Tai tik keletas pavyzdžių iš LRKSA tautinės veiklos. Jų yra ir daugiau. Šios suaktinės proga, manau, jie bus visuomenei pateikti.

Pereitę sekmenadienį atsilankius savo kuopos susirin-kime. Priklausę ilgą laiką centrui kuopai ir tik ką persi-kėlę į reguliarių skyrių, turėjau progos pirmą kartą kuop-os susirinkime dalyvauti. Didžiausiam mano nustebimui

prie staliuko bažnyčios rūsyje stovėję keletas 60-70 metų amžiaus senelių ir mokyto mokesčius. Priešs prie ma-nęs senas susivienijimo narys, lingavo galva ir pradėjo pasakoti, kaip kadaisė lietuviybė čia klestėjo, koki skait-lingi ir įdomūs būdavo susivienijimo susirinkimai, su svarstytais, planų diaktuvimu ir veikimu. „Dabar“, sako, „žiūrėk—vos keletas užsilikus senelių atsilanko tik mo-kesčiams sumokėti.“ Aš pašakiau, kad gal kitos kuopos, ar kitas susivienijimas, geriau gyvuoja. „Ne, sako, visur tas pats. Visur tie patys seneliai ir senutės. Jaunimo čia nematyti. Jiems tas nerūpi. Jie neturėjo vadų ir pakriko.“

Šis susisielojės veteranas mane kiek liūdnai nuteikė dėl mūsų organizacijų ateities. Jo pasakojimus patvirtina faktai, kuriuos aš pastebėjau daugelyje kolonijū.

Šis mūsų visų susirūpinimas ir kiti gali būti atitai-syti bent šiek tiek. Susivienijimas turi visas galimybes tam padaryti. Organizacinis tinklas, senas, garbingas tra-dicinis vardas—tai yra didelis kapitalas visuomeniniam darbu. Šį kapitalą panaudojus galima daug ką atsiekti.

Tad šios suaktinės proga visus susimąstykite. Kelkime aukštyr pasididžiavimo pilnas galvas dėl neuvikty pra-sityje darbu, bet jas kartais ir nuleiskime, kad galėtume matyti gyvenimą toli pirmyn. Taip pat atsiaukę pažiūrė-kime, KAS IR KITEK žygiuoja paskui mus. Jeigu tik senukai ir senukės pasiramščiuodami lazdžiukėmis—ne-lga galės būti mūsų kelionė. Bet jei jaunimo dideli bū-riai, tvirtu žingsniu su lietuviška daina ir šypsena veide, tada mūsų žygis į ateitį bus sėkmingas ir visi aukščiau ninėti tautiniai ir religiniai idealai bus pasiekti.

A. A. KUN. AL. BURBA

AMERIKOS LIETUVIŲ IR LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENIJIMO VADAS

Buvo gimęs 1856 m., spalio 30 d., Pailių kaime, Kruo-čių parapijoje, Šiauliu apskrity. Mokėsi Žagarės pradžios mokykloje, vėliau Šiauliu gimnazijoje. Dvasinius moks-us ėjo Vilniaus seminarijoje, Kunigų išvestas 1882 m.

Kunigavo Žasliū, Vidiskės, Lebanoro, Adučiškio ir Valkininkų parapijose. Už lietuvišką ir katalikišką veit-imą jį smarkiai persekiojo senlėkė bajorai ir rusų valdžia. Už lietuviškų knygų platinaimą gubernatoriaus jau-ną kunigą 1886 metais išsiuntė dviem metams į Gardino vienuolyną.

1889 m. kun. A. Burba atvyko į Ameriką. Scranton'o vyskupas O'Hara pasyrė jį lietuviškai-lenkiškos pa-ropijos Plymouth, Pa. Čia jis emėsi ginti lietuvių tei-ses. Apie lenkų įniršimą ir kerštingumą laikraštis „Zvaigždė“ Nr. 15, 1911 m., taip rašo:

„Nesvietiskias Plymouth'o įnirtusių lenkų vandalizmas, ka-dā anle, lietuviams atakėyros ir suorganizavus savo parapiją, iškāsė savo kapinėse lietuvių kvonus ir anuos išmėtė per tvorę, sukūšis visos Amerikos lietuvius. Lenkai visur lygi pasiaū-ke keikė kun. Burbą, kaip maskolių špiegą, 'očiūnos' ganu-bytoja, bausi 'polakožerė'. Tas lenkų užsikirtimas neviena jau baigiantį lenkintis lietuvių pakėle iš tautiško letargo. Kei-kiami 'litvakai', kreipėsi prie lygiai niekinamo kunigo Bur-bos, norėjo jį pamaityti, su juo pasinėkėti, pasirodavyti, arba nors per gramatas jo rodis pasiklausti. Prasidėjo ir per kelis metus tėsėsi karšta kun. Aleksandro agitacija tarp Ame-rikos lietuvių, raginanti kožną beviengą, kad nusimstyt lenkiškas plunksnas, pamestų lenkiškiasias draugijas ir parapijas, o savasias lietuviškas organizuoti.“

Kun. A. Burba numirė 1898 metais kovo 27 dieną. Jis buvo „Aušros“ bendradarbis. Būdamas kleistoriu-je parašė „Senkas Jurgis“. Vėliau parašė „Ponas Bart-cus“. Ameriko būdamas bendradarbiavo „Vienybėje“, „Garsė Amerikos Lietuvius“, išleido savo prozaiškos raš-us dvejusoje tomuose ir šiek tiek smulkesnių dalykė-lių.

Apie jo nuopelnus Susivienijimui. „Zvaigždė“ 1911 m. Nr. 15-tame rašo:

„Susivienijimas Lietuviškų Draugysčių“, kuris pirm to buvo vien kaip lenkinimo priegani, papuolė po kunigo A. Burbos įtėme. Per seimą Mahanoy'ų, lenkų šalininkai, tokie kaip veljonus D. T. B., net su kedę prieš kun. Burbą šoko. Su susipratusiais lietuviams iš seimo pabėgęs kun. A. Burba ant trūkio, namon važiuodamas, buvo išrinktas kelių atstovų „Susivienijimo“ pirmsmėdžiu ir nekapio visų Amerikos lietuvių vadovu 1890 m. spalio mėnesyje. Nors „Susivienijimas“ anuomet buvo mažušis, vos apie 200 narių turėjo, vienok ta pėgėlė lietuvių gyvenamųjų ant lietu-vių naujajenkių didinli įdrąsino lenkų Amerikoje lietuvių „Vienybė“. Juozo Paukščio Plymouth'e leidžiama, kuria kun. Burba pakėlė iš ignoracijos ir lenkomanijos purvyno, pa-stojto netik „Susivienijimo“, bet ir kun. Burbos ir visų lie-tuvių tėvyneimilių organu.“

A.A.KUN. PAUTIENIUS

ĮZYMUŠ LRKSA VEIKĖJAS

A. a. kun. S. Pautienius gimė spalio 28 d. 1863 m. Skerpiejų kaime, Lankeliškių parapijoje, Suvalkų rėdyboje. Pradžios mokslą ėjo pas „daraktorių“ Lankeliškiuo-se. Užbaigęs Marijampolės gimnazijoje 5 klases 1883 m. įstojo į dvasinę Seinų seminariją. 1888 m. įvestas ku-nigu.

Vienus metus išbuvęs Miroslavo parapijoje, buvo vys-kupo perkeltas į Vygrių parapiją. Už išniekinimą rusų caro paveikso jam grėsė Sibiras, tad 1891 m. sausio mė-nesį jaunas energingas kunigas atsitūrė Amerikos Jung-tintėse Valstybėse. Pirmiausia apsidarė Baltimore, Md., kur buvo paskirtas šv. Jono lietuvių parapijos klebonu.

1894 m. sausio 1 d. Philadelphiajos arkivyskupo kvie-čiamas užėmė Mahanoy City, Pa., šv. Jurgio parapijos klebono vietą. Čia jis daug pasidarbavo parapijos gerovei ir uoliai triūsė tautinėje srityje.

1908 m. gegužės 24 d. užėmė klebono vietą šv. Vin-cento parapijoje Girardville, Pa., bet 1910 m. gegužės 22 dieną vėl grįžo atgal į šv. Juzapo parapiją, Mahandy City, Pa.

1911 m. spalio 10 d. užėmė klebono vietą šv. Jurgio parapijoje, Shenandoah, Pa. Čia darbovisi iki savo mir-ties. Numirė 1923 m. vasario 6 d. Palaidotas vasario 10 dieną šv. Jurgio parapijos kapinėse, Shenandoah, Pa.

A. a. kun. Simonas Pautienius buvo vienas iš pirmų-ųjų Amerikoje besidarbojančių lietuvių kunigų. Tai buvo uolus bažnyčios ir tautos veikėjas.

Susivienijimui prezidentavo net du terminai. Pirmų kart Susivienijimo prezidentu išrinktas 1902 m. 17-me seime Mahanoy City, Pa., antru kart išrinktas 1909 m. 24-me seime Cleveland, Ohio.

SVARBUS PASITARIMAS LRKSA 58-JO SEIMO REIKALAIS

Katalikų Federacijos Tarybos ir Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimų programa, lapkričio 16-tą Roosevelt viešbučio patalpose, New York City, įvyko svarbus pasitarimas ateinančio LRKSA 58-tojo seimo reikalais.

Seimas įvyks birželio 30, liepos 1, 2 ir 3 dd., 1952, New York'e. Laikas greitai bėga ir jau reikia daryti pasiruošimus, ypač kas liečia seimines pramogas. Kadangi seiminių pramogų sekmingumas daugiausia pareis nuo vietinių kuopų ir jų narių, tai buvo suaukštas tuo reikalu susirinkimas.

Susirinkimas dalyvavo Susivienijimo dvasios vadovams kun. J. F. Baltuševičius, sekretorius V. T. Kvetkas, redaktorius M. Zujus, J. B. Laučka, K. J. Krušinskas, Petras Montvila, J. Spranaitis, Alekas Spaičys, Povilas Kubičius ir Jonas Stasionis.

Centro pareigūnams paaiškinus reikalą ir išklusius vietinių kuopų veikėjų nuomonių, čia pat sudarytas laikinasis komitetas, kuriam pavesta darba toliau varyti. Į laikinąjį komitetą įėjo šie: Kazys Krušinskas—pirmininku, J. B. Laučka—sekretoriumi ir J. Spranaitis—nariu.

Laikinis komitetas suaukštas New York'o ir New Jersey kuopų atstovų susirinkimą, pasistengs atgaivinti apskritį, kuris rūpinasis seiminiais reikalais, ypač pat koncertu.

Susirinkimas numatytas sekmadienį, gruodžio 16-tą, Sv. Jurgio parapajis svetainėje, 207 York St., C. Brooklyn, N. Y. Pradžia 12 valanda.

Reikia priminti, kad tą pačią dieną, 2 val. po pietų, toje pačioje svetainėje įvyks Didžiojo New York'o rajono Lietuvių Katalikų seimelis. Tadgi Susivienijimo kuopų atstovams bus vienas ir tas pats tripas dalyvauti apskrities susirinkime ir katalikų seimelyje.

Būtų gražu, kad visos šio rajono Susivienijimo kuopos gruodžio 16-tą minėtam susirinkime turėtų savo reprezentacijas, prisidėtų prie apskrities atgaivinimo ir sudarymo pilno sąstato komiteto, kurio uždavinium bus rūpintis 58-tojo seimo pramogomis.

PRIEŠMETINIŲ IR METINIŲ SUSIRINKIMŲ PROGA

Gruodžio mėnesį prasideda priešmetiniai ir metiniai LRKSA kuopų susirinkimai. Būtų gražu, kad tuose susirinkimuose dalyvautų visi nariai ir narės. Šiuose susirinkimuose išklaunami raportai, renkamos kuopų valdybos, svarstomi sekantių metų veiklos planai ir daromi kiti svarbūs sprendimai.

Nuo kuopų pareigūnų sumanumo, veiklumo ir pasižentimo daugiausia pareina pačių kuopų veikla, pažangumas ir gerovė. Tadgi svarbu, kad i kuopų valdybas patektų energingi ir darbštūs nariai.

Priešmetiniuose ir metiniuose susirinkimuose taipgi labai svarbu pasitarti dėl kuopų auginimo nariais. Dabar vyksta sukaktvinis ir generalinis naujų narių vajus. Būtų gražu, kad visi nariai vykdamai i susirinkimą atsivestų bent po vieną kandidatą įsirašymui.

Išrinkus valdybas, reikia jų sąstata pasiųsti centro ofisui, kad reikale žinotų i ką kreiptis. Ypač pat centri svarbu turėti kuopų finansų sekretorių vardus.

Priduoti kuopų valdybų sąstatai taipgi bus skelbiami organe "Garse".

Dar vienas svarbus dalykas. Kuopos, kurios norite, kad jų susirinkimai būtų reguliariai skelbiami organe "Garse", praneškite redakcijai, kurį sekmadienį, kurią valandą ir kokioj vietoj susirinkimai bus laikomi. Tos kuopos, kurios nieko nepraneš, jų susirinkimai bus skelbiami ta pačia tvarka, kaip ir ikšiol.

"GARSO" KNYGYNE

GALITE GAUTI ŠIAS KNYGAS

SVENTASIS RASTAS—NAUJASIS TESTAMENTAS. J. E. Arkiv. J. Skvirecko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturias evangelijų knygas: Apaštalių Darbų aprašymą; iškisus Apaštalių; sv. Pavolo, sv. Jokūbo, sv. Jono, sv. Judo ir gilųjį ateinamųjų iš ano pasaulio dalykų Aprašymą, surašytą apaštalo sv. Jono. Naujame Testamente yra surašyta Viešpaties Jėzaus darbai ir stebėklai.

SVENTASIS RASTAS tai yra KNYGA knygų. Todėl patys užsakykite ji ir užsakykite mūsų broliams, kurie yra karo audrų išlaikyti. Jie yra labai išsigiję lietuviškių knygų. Stipriais audėjo apdarais \$3.00; popieriniais viršeliais—\$2.00.

ANGLISKAI-LIETUVISKAS ŽODYNAS (English-Lithuanian Dictionary). A. Heilto. Mes jums siūlome Angliškai-Lietuvišką žodyną, kuris yra laikomas vienas iš geriausių. Jo formatas—dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietasis stipriais audėjo apdarais. Parduodamo po \$4.00; dabar mes jums siūlome bargeną—atiduodame už \$3.00.

SVENTŲJUŲ GYVENIMAI—Skaitymai kiekvienai dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveikuota, puikiais, stipriais apdarais su auksu kryžium ant viršaus. Kaina tik \$4.00.

KATEKIZMAS. Anglių ir Lietuvių Kalbos. Parašė kun. M. J. Duffy, vortė kun. J. K. Milauskas. Šeštoji laida. Kaina 20c už vieną; 15c per ket 5 ar daugiau. Kadangi mūsų šeimoms vaikų dalis gimtosios kalbos ne-moka, tai mokytojams bei mokytojomoms prielieka tikėjimo dalykus aiškinti i lietuvių ir anglių kalba. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglių kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvutai.

Kaip tapti Amerikos piliečiu! Tai yra labai naudinga knyguotė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antrausius popierius. Joje yra trumpai suglauti klausimai ir atsakymai anglių ir lietuvių kalbomis. Knyguotė mažo formato. Gali moterų ja įsidėti i ridikulių (pocketbook). Didelės raidės, apuda aiški. Kaina 25 centai.

POEZIJA. Jurgio Baltrušaitio siūlytiniai. Spaudai parengė J. Aistis. Išleido kn. Pr. M. Juras. Kaina \$2.00.

Užsiskant kreipkitės i

"GARSO" ADMINISTRACIJA

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

Dienos Klausimai

Pereitą savaitę New York'e įvyko svarbūs suvažiavimai.

Lapkričio 15-tą Roosevelt viešbučio patalpose įvyko A. L. R. Katalikų Federacijos Tarybos suvažiavimas, kuriame dalyvavo apie 50 atstovų ir svečių. Čia atstovauta Kunigų Vieniybė, LRKSA, Moterų Sąjunga, Vyčiai, Lietuvių Darbininkų Sąjunga, vienuolynai, liet. katalikų laikraščiai ir kitos organizacijos ir draugijos. Federacijos pirmininkui Stasiui Piezai dėl svarbių priežasčių negalint dalyvauti, suvažiavimui pirmininkavo Juozas B. Laučka, sekretoriavo Leonardas Šmitis. Suvažiavimui dar daugiau rimties pridavė Jo Ekscelencijos vyskupo V. Brizio dalyvavimas ir jo pamokinančios kalbos ir pastabos. Kone kiekvienu svarstomu reikalu ir klausimu Jo Ekscelencija pareiškėdavo savo nuomonę ir mintis. Suvažiavime apsvairstyta daug aktualių Amerikos lietuvių katalikų visuomenės ir mūsų tautos reikalų, kaip tai Lietuvių Kultūros Instituto, lituanistikos (vadovėlių ruošos ir leidimo), Mindaugo krikšto sukakties minėjimo, Lietuvių Katalikų Akcijos Fondo sustiprinimo, lietuvių katalikų organizacijų ir spaudos, J. A. V. Lietuvių Bendruomenės ir k. Visais svarstytais reikalais ir klausimais priimtose rezoliucijos, kurios netrukus bus paskelbtos "Garse" ir kituose lietuvių katalikų laikraščiuose.

Lapkričio 16-17 dienomis to paties Roosevelt viešbučio patalpose įvyko metinis Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas, kuriame dalyvavo kone visi tarybos nariai ir daug įžymių svečių, tarp kurių pažymėtini J. E. vyskupas V. Brizys, neseniai iš Europos atvykęs VLIK'o pareigūnas prof. Kaminskas, generalinis Lietuvos konsulas p. Budrys, p. Sidzikauskas ir kiti. Iš vykdomojo komiteto pareigūnų raportų ir pranešimų paaiškėjo, kad pastutiniais metais Lietuvos išlaisvinimo akcijos reikalu tikrai daug pasidarbauta. Tolerinės veiklos reikalais padaryti atitinkami nutarimai. Nors Tarybos narių sąstata įvyko viena kita pakaita, bet Vykdomasis Komitetas užgirtas tam pačiam sąstata. Tarp svarbesnių nutarimų pažymėtinas—kartu su Bendruoju Amerikos Lietuvių Šalpos Fondu surengti Washingtone genocido demonstraciją. Šiuo reikalu rūpintis pavesta pačiam vykdomam komitetui.

KOKS SKIRTINGUMAS

Amerikos radio ir spauda pakėlė didelį triukšmą dėl žiauraus žudymo U. S. kareivių, patekusių kiniečių nelaisvėn. Kiek jau maždaug žinoma, tokių barbariškai nužudytų priskaitoma apie 6000.

Tokio raudonųjų barbarų niekiškų darbų galima tikėtis. Visi Amerikos piliečiai, gal išskiriant tik komunistus, labai piktinasi ir reikalauja su raudonaisiais kinais kuo greičiausia užbaigti, nors priseitų ir atominę bombą pavartoti.

Sujudo Amerika ir kitos laisvosios šalys. Bet kur buvo laisvasis pasaulis, kai rusai komunistai tūkančius lietuvių vyskupų, kunigų, profesionalų, ūkininkų ir darbininkų baisiai kankindami išžudė ir po šiai dienai įvairiose Sibiro vergų stovyklose badu ir neįmanomais katorginiais darbais kankinami ir marimami? Kas tūkančius lenkų karių išžudė, jei ne kmunistai. Kas darosi Vengrijoj, Čekoslovakijoj ir kitose komunistų pavergtose ir kontroliuojamose šalyse? O juk su jais palaikomi net diplomatiniai santykiai. Jungtinėse Tautose lietuvių skundai nieko nereikia pasaulio akyse.

Gerai ir išimtingai elgiasi Amerikos piliečiai keldami balsą prieš niekiškus barbarų darbus, tik tegu ne užmiršta ir kitų pasaulio tautų, kurios neša baisų jungą. Laikas visą prislėgtą ir pavergtą žmonią gelbėti ir išlaisvinti, o ne tūpėti ir pataikauti.

Taigi, koks skirtingumas.

J. K.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ĮKURTUVIŲ PROGA

BALF Pirmininko kan. prof. J. B. Konciaus kalba pasakyta Liet. Bendruomenės iškilimėse 1951 m. lapkričio 18 d. Hotel Statler, New York'e

Brangūs lietuviai!

Lietuvių tautos likimas yra mūsų rankose; jos ateitis priklauso nuo mūsų sugebėjimo stipriai susiorianizuoti, nuosirdžiai tarpusavyje bendradarbiauti ir pasiaukoti svetimųjų kankinamos mūsų tautos gyvybei išgelbėti, jos kultūrai ir gerovei užtikrinti.

Šiandien mūsų Tėvynė Lietuva atėjūnų komunistų teroroje ir kankinama, o mes lietuviai išblaskyti po platųjį pasaulį. Todėl šiandien mūsų stipriausias ginklas yra vienybė, pasiryžimas kovoti ir pasižventimas kilniems tautos darbams! Skirtingai asmeniniai įsitikinimai turi būti pamiršti ir nežiūrint kada kuris iš mūsų atvykome i Ameriką, ar kitos laisvojo pasaulio šalis, ar kitose šalyse gimė ir užaugo, mus visus privalo jungti broliška meilė.

Gyvendami įvairiose pasaulio šalyse, galime daug gero išmokti: iš žydų pasimokinkime duosnumo ir vieningumo; iš ameri-

kiečių—darbūtomu, sumanumo ir apakrumo bismyje; iš britų—šalto charakterio, kantrybės ir tikslo atkaklaus stiekimo; pasinaudokime ir kitų tautybių geromis savybėmis, bet, Dieve, gink, nesimokinkime ir nesisaivinkime blogųjų ypatybių, kaip melg, nachališkumą, asmens negerbimą, akplėišškumą, silpnavališkumą ir t. p.

Kai Tėvynė taps laisva, grįšime jon iš visų pasaulio kampų k greičiausiai ją atkurti ir atsistatyti. Mūsų patyrimas, mokslas ir turta bus nepriklausomos Lietuvos pamatas.

Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo vardu sveikinu ir prašau jūsų nuosirdaus bendradarbiavimo lietuvių šalpos darbe.

Kai visame pasaulyje kuriasi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės skyriai, tegul kartu kuriasi ir BALFO skyriai, kad reikalui esant galėtume išlaisti pagalbos ranką visiems vargantiesiems ir nelaimės ištiktiems lietuviams, nežiūrint kur jie bebūtų.

Tegyvuoją Lietuvių Tautai! Tegyvuoja Nepriklausoma Lietuva! Tegyvuoja Pasaulio Lietuvių Bendruomenė!

PASAULIO SŪKURYJE

Rašo J. R. GELE

(Tęsinsy)

KOVOMS ATSLŪGUS

Iš kovos laukų Juozas Karklelis sugrįžo i tėviškę. Apie Jurgį nei žodžio neprisitarė, nes nenorėjo tėvams ir šeimai užduot širdies skausmo ir sudrumst jau pragiedrėjusį gyvenimą.

Vytautas Karklelis jau buvo baigęs vidurinę mokyklą, jis labai domėjosi Juozo prietikiškais kovos laukuose.

"Ka čia, Vytautai, prisiminti apie mūsų tautos ir šalies vargus, geriau nustatykim gaires mūsų šeimyniniam gyvenimui, nes nuo gerų piličių priklauso ir mūsų tėvynės ateitis. Nuo gero šeimyninio gyvenimo susikuria puiki visuomenė, o ta visuomenė sudaro valstybę. Mūsų tauta negausinga, užtai turi būt bėgalo brandi ir atspari, kitaip iš visur apsupta priešių turėtų žūti. Žiūrėk, kiek mes netekom teritorijos—Seinai, Druskininkai, Vilnius, Punksas, Gardinas yra kol kas atplėsti, atiteko lenkams. O vis tai mūsų protėvių krauju nuklaistyti tėvynės plotai, jau nekaltam apie Prūsus su Karaliaučium, kur rasim išitus kaimus dar vartojant lietuvių kalbą."

"Gerai kalbi, Juozai. Mūsų jau nuoliu dvasia lieponoja už tėvynės ateiti, bet šiandien pasaulyje viešpatauja kumštis ir nėra kas mūsų užstotų. Tu jau patyrei iš kitų tautų. Ką gi kiti mano apie Lietuvą?"

AMERIKIETIS LIETUVIS GINA LIETUVĄ

"Vytautai, ar nežinai, kad pasaulyje galiūnai susirinko Paryžiuje tartis apie atskirų valstybių sienas, o lietuvių visai neįleido, tik aplinkiniai keliai lietuviai galėjo parekšti savo reikalavimus. Iš Jungtinių Amerikos Valstybių pasiųstųjį vyriausybės atstovų tarpė buvo žymus vyras lietuvis Pranas Mastas, daug nusipelnes Lietuvos naudai. Jis išaiškė Lietuvos klausimą, kai amerikiečiai ir kiti klausėsi Paderevskio lenkų valstybės sienų nustatymo reikalu. Paderevskis atsistojęs prie žemėlapio aiškino ir visą Lietuvą savino lenkų valstybei. Čia vienas iš amerikiečių pastebėjo Paderevskiu, kad jį tarpe yra vienas asmuo, kuris visiškaai nesutinka su jo nurodymais Lenkijos sienų reikale ir pristatė Praną Mastą nušviest tik klaidingus Paderevskio užsi-mojimus. Pranas Mastas, aukšto ūgio ir rimtos išvaizdos vyras, pakyla ir eina prie Paderevskio ir stato jam klausimą, kokiais sumetimais ponas Paderevskis jungia Lietuvą i lenkų valstybę. Jungta ne slavų tauta, o visai skirtinga savo kalba ir papročiais. Lietuva turi savo kilnią istoriją ir senovėj buvo nepriklausoma valstybė."

Čia Paderevskis, labai nepatenkintas Praną Mastą pareiškimu, vis dar mėgino aiškinti, kad Lietuva buvo susiliejus su Lenkija ir škaitėsi Lenkijos dalimi. Kaip kad New York'e ir Pensilvanijos valstijos šiandien yra Jungtinių Amerikos Valstybių dalimi, o lietuvių kalba yra vien tik lenkų kalbos tarmė ir mažai kuo nuo jos skiriasi.

Čia Pranui Mastui užvirė lietuviškas kraujas ir jis p. Paderevskiu atšovė:

"Visi pono Paderevskio aiškini-mai yra nesąmonės ir prasi-lenkimai su istorija ir lietuvių kalba. Tokie jo paneigimai verčia mane prabilt i jį lietuviškai ir reikalauju, jei suprai, ką aš esu pasakęs, pakartoti angliū kalba."

Čia pat Pranas Mastas drožia lietuviškai ponui Paderevskiu: "Tu niekde lenke, biauurs suvadžiotojas ir sąmoningas melagis, mūsų tautos amžinas priešas, keliauk sau i savo Lenkiją, o mus lietuvius palik ramybėsje."

Užbaigęs atsilepė angliškai: "Ar supratai, ką esu pasakęs?" Paderevskis atsakė: "Nei žodžio nesupratau."

"Žinoma, kad ne, nes aš kalbėjau i tave lietuviškai."

Sugrįžė amerikiečiai su Pranu Mastu i viešbutį susidomėjo su-žinoti, ką Pranas Mastas yra kal-

bėjęs i Paderevskį. Pranas Mastas jiems paaiškino. Visi juokėsi šonus susidimę ir pareikalavo atnešti šampano ir taip visą naktį krėtė juokus iš lenko ir jo užmačių.

"Tai matai, Vytautai, amerikiečiai jau pradėjo suprasti apie Lietuvą ir teisėtus jos reikalavimus. Aš tai sužinojau būdamas Paryžiuje ir asmeniškai turėjau progos susipažinti su Pranu Mastu. Man rodos, broliau, tu turėtum vykt i Jungtines Amerikos Valstybes ir ten su švietesniais lietuviais stot i darbą."

"Taip, Juozai, aš turiu norą keliauti i užjūrį, bet jau mūsų tėveliai gerokai senstelėjo ir kas globos Madgutę i Marytę. jei visi aplesim tėvų pastogę."

"Nesirūpink, Vytautai, mane jau kviečia i gerai apmokamą valstybinį darbą, o be to aš galū užimti aukštojo mokyklų vietą ir dėstyti teises, o reikalui esant vieną kitą svetimą kalbą. Ne tam aš užsienyje džiovinau galvą, kad sugrįžęs nieko neveičiau, tu pats žinai, kad mes dar mažai turime išmokslintų žmonių. Taigi, kaip tik čia aš galū daugiausia pasitarnauti mūsų tautos ir tėvynės gerovei ir pagelbėti reikale mūsų tėveliams ir sesutėms. Žinoma, būtinai reikėtų pasitarti su tėvais ir suzinoti, ką jie pasakys dėl mudvieju sunaunymų, ar užgirs ar papeiks?"

Karkleliams gaila buvo atskirti su Vytautu ir jie mėgino jį atkalbėti nuo kelionės i Jungtines Valstybes, bet Juozui nuodugniau reikalą nušvietus, sutiko ir laimino sūnų naujam pasauliū dirbti lietuvių gerovei, o ypač kuomet Vytautas buvo suiciamas naujai įsteigtos bendrovės įgyti patyrimų ir kaip gerai būtų vesti to bendrovės reikalus.

(Bus daugiau)

PRADEDAME JUDETI

BRIDGEPORT, Conn.—L. R. K. S. A. 9 kuopos vadovybė, ypač sekretoriui Pranui Baltrušaitiui pasidarbavus, lapkričio 11 dieną suruoė nariams ir nenariams viešą paskaitą, tema: infliacija ir kova su ja.

Paskaitą skaitė dipl. ekonomistas Jonas KARYS, klebonui kun. J. Kazlauskui įvedus ir vadovaujant. Prelegentas šio krašto ekonominius reikalus yra gerai išstudijavęs, tad sutrauktai, bet stipriai ir populiarai išaiškino susirinkusiems, kaip reikia elgtis, kad infliacija nedidėtų ir kaip tikslingai apsaugoti savo uždirtą dolerį.

Tokios ir panašios paskaitos būtų naudingos visur. Neseniai privižavo Amerikon daug išsimokslinusių tremtinių, kurie mielai padėtų seniems mūsų tautiečiams teisingai suprasti bet kurį klausimą. Tik reikia juos kviesti ir įjinkyti i darbą. Mes, lietuviai, nepravilome pasiilkti kitų tautybių užpakaly, tad būkime susipratę sąmoningi ir šviesūs!

P. B.-is

Visiems reikalams, susijusiems su Jungt. Tautų sesija Paryžiuje, vadovauti Vykdomoji Taryba paprašė Lietuvos atstovą Paryžiuje dr. St. Bačkį, jam pavesadama sutelkti visas diplomatinės jėgas, kurios tik bus reikalingos šiai akcijai. Jau dabar i šį darbą aktyviai įsijungė prof. J. Baltrušaitis, pulk. Lanskonskis, E. Turauskas. Numatyta, kad šiam metui pagal reikalą bus patelkta ir daugiau jėgų.

BALF CENTRE GAUTI DRABUZIAI IR KITI DAIKTAI 1951 M. SPALIŲ MENESĮ

CONNECTICUT:
Meridan, P. Chain..... 17
Naugatuck, Ona Zukauskas..... 26
Old Silverbrook, P. Pečkaitis..... 29
New Britain, kun. V. Karaukas..... 918
Waterbury, E. Petrauskaitė..... 13
Waterbury, J. Jankauskas..... 30

1,038
ILLINOIS:
Chicago, V. Petrauskas..... 8
Gurnee, A. Vitekunas..... 9
Herrin, Mrs. Rovaitis..... 44
Rockford, BALF 85 skyrius..... 270

831
INDIANA:
La Porte, R. Dymis..... 19
South Bend, M. Sketerytė..... 24

43
MAINE:
Millinocket, W. Makauskas..... 64
NORTH CAROLINA:
Southern Pines, Rutka..... 10
NORTH HAMPSHIRE:
Manchester, K. Daugėla..... 45
MASSACHUSETTS:
Greenfield, Baneksvičienė..... 14
Lithuanian Culture Club..... 550
Worcester, N. N..... 30
Worcester, P. Pečkaitis..... 30
Winchendon, R. Zinkevičius..... 45

642
NEW JERSEY:
Elizabeth, BALF 24 skyrius..... 651
Kearny-Harrison, BALF 7 sk..... 501
Newark, BALF 35 skyrius..... 148
Palmyra, A. G. Yatuzienė..... 43
Paterson, Anna Lauai..... 27
Plainfield, P. Račkaukas..... 61

1881
NEW YORK:
Brooklyn, Anna Zalpis..... 10
Lilidas Narkevicius..... 12
Bobinas..... 6
Karmasinas..... 30
Leiga..... 15
Paul Zabirakis..... 32
V. Šilutienė..... 30
Phillis..... 108
J. Pečkaitis..... 17
Ona Kaušienė..... 5
St. Nicolaus..... 26
J. Kundašas..... 6
J. Stankavičius..... 6
P. Grumulis..... 12
Cerniauskas ir Selnerienė..... 60
A. Prancis..... 22
Ona Vilpišauskienė..... 11
A. Zailsky..... 11
Vismantaitė..... 48
Ed. Kaszar..... 14
O. Lauryna..... 7
Biknevičius..... 38
St. Bobelienė..... 32
E. Tutiene..... 33
V. Rajeckienė..... 26
Ona Kulienė..... 14
M. Venclonas..... 21
O. Malinauskienė..... 21
E. Andriulyte..... 27
Kosė Strausdas..... 14
Urūlė Šalys..... 10
Vaicius..... 61
M. Žibudienė..... 3
Valaičiai..... 42
New York City,
A. Batain..... 14
Liet. Konsulatas..... 15
M. Jankevičūtė..... 5
Al. Ošlopas..... 80
H. R. Kuhlman..... 5
Mrs. Kraučėliūnas..... 72
Maseth, P. Venclonas..... 7
Prelatas J. Baikūnas..... 62
Buffalo, J. Valiekis..... 11

1184
OHIO:
Strongsville, kun. A. Spurgis..... 16
PENNSYLVANIA:
Kingston, K. Kutinskas..... 21
Philadelphia, "sv. Kazimiero parapija..... 2360
Philadelphia, E. Mikinis..... 17
Pittston, Ad. Duobliene..... 42
Reading, G. Uzdavinis..... 20

2450
FLORIDA:
Cocoa, J. Spurga..... 25
WISCONSIN:
Port Washington, M. Bendikas..... 14
Visto: 7113 svarų.

Už atsijas gerybes BALF valdyba visiems nuosirdžiai dėkoja.

LRKSA 137 KUOPOS PRAMOGA

ROCKFORD, Ill.—LRKSA 137 kuopa rengia "party" lapkričio 25, 1951. Lietuvių Kultūros Klube, 1108 So. Main St. Prasi-dės 2 valandą po pietų. Kviečia-me visus atsilankyti i šį pen-gimā.

M. C.

MAŽOJ AIKŠTELEJ

Maža aikštelė prie bažnyčios. Geltonas lapas klevas, mane gaudint, lyg tyčia, iš mano tolimų namų šian miestan atkeliavęs.

Prabėgo skubanti mergaitė ir dingo tamsuoj nakties gūdziosios, kažin kur bokštas dvylika atskaitė, o aš vis tuo nugeltusiu klevu džiaugiuosi.

Ir kur skubėti man vienam benamiui, be draugo ir be mylimos berginos? Toli, labai toli manoji žemė. O ar sugrįšiu jon—bažnyčia, aikštė ir naktis nežino. Pakylu nuo iskrypusio suolelio ir eisiu svetima gatve i priekį. Taip neįmanomai sunku ir visą žmogų gelia, kai mylimus namus labai toli palieki.

Antanas Rūkas

A. A.

MUZIKAS JUOZAS STULGAITIS

A. a. Juozas Stulgaitis

Pirmadienį, lapkričio 19-tą, 9:45 ryte, numirė buvęs ilgamečio LRKSA centro valdybos narys muzikas Juozas Stulgaitis, gvy. 122 South Meade St., Wilkes-Barre, Pa.

Iškilmingos laidotuvių įvyko ketvirtadienį, lapkričio 22-ą, iš Šv. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse. Laidojimu rūpinosi direktorius C. Leagus, kurio įstaigoje velionis buvo pašarvotas. Šermyse ir laidotuviuose dalyvavo daug žmonių.

A. a. Juozas Stulgaitis buvo gimęs Lietuvoje, į šią šalį atvyko 1905 metais ir netrukus užėmė Wilkes-Barre Šv. Trejybės parapijos vargonininko vietą. Jis šioje parapijoje vargonininkavo iki 1945 metų balandžio mėnesio, būtent, iki jį ištiko sunki liga.

Velionis pusšėstų metų sunkiai sirgo.

Virš 40 metų vargoninkaudamas Šv. Trejybės parapijoje velionis vadovavo didžiuliam chorui, kurį daug pasidarbovo bažnytinio ir pasaulinio meno srityse rengiant koncertus, vaidinimus ir kitokias programas. Velionis, kaip muzikas, labai daug yra pasidarbojęs Vargonininkų Sąjungoje.

A. a. velionis buvo įžymus LRKSA veikėjas. Į Susivienijimą įsirašė liepos 27, 1910 metais. 1913 metais 28-me seime jis buvo sekretorium. 1914 metų seime buvo išrinktas Susivienijimo išdo glovėju, o 1916 metais 31 seime, įvykustam Philadelphia, Pa., buvo išrinktas išdiniuku ir šiose pareigose jis išbuvo net 12-ką metų. 1934 metais jis buvo išrinktas Susivienijimo vice prezidentu. Taigi jo rekordas Susivienijime yra įvykus turinings. Jo nuopelnai mūsų organizacijai yra dideli.

Lūdesys paliko žmoną Julę, sūnų Jeronimą—mokytoją Stroudsburg High School, kurs yra atsilygijęs sporto srityje: sūnų Praną, gvy. Edgewater, N. J., ir tarnaujanti prie LaGuardia Air Field; dukterį Ireną Snipienę gvy. Freeport, Long Island, N. Y., kuri prieš ištekant darbovosi LRKSA centro ofise: taipgi paliko penkis anūkus, brolijoną ir seserį Oną Blažienę gvy. Brooklyn, N. Y.

Amžina atils! suteik jį vėlei. Viešpatie! Lūdesio valandose Julei Stulgaitienei, sūnams, dukterei ir giminėms pareiškiamė giliausią užuojautą!

METINIS LRKSA 4-TOS PENNA APSKRITIES SUSIRINKIMAS

LRKSA 4-tos Penna apskrities kuopų atstovų metinis susirinkimas įvyks lapkričio 25-tą, Šv. Trejybės parapijos svetainėje, Wilkes-Barre, Pa.

Susirinkimo pradžia 2 P. M. Visos kuopos pasistenkite prisijusti pilną kvotą savo atstovų. Metiniam susirinkime išklausi raportai ir nustatomi planai sekančių metų veiklai. Taipgi bus renkama valdyba 1952 metais.

Po susirinkimo bus pramoga pagerbimui kuopų atstovų ir visų pareigūnų ir darbininkų pasidarbovusių šių metų apskrities išvažiavimose.

Juozas Venslauskas, pirm. Pranas Katilius, raštini.

NUMIRĖ FRANK (STUTZ) STUGENSKI

Šeštadienį, lapkričio 10-tą, numirė buvęs Nanticoke councilmanas Stugenski (Stutz), gvy. 109 Espey St., Hanover. Palaidotas lapkričio 14-tą iš Hanovero lietuvių šv. Juozapo bažnyčios St. Mary's kapinėse, Hanover Township. Velionis buvo gimęs FreeLand'e, paskutinius 28 metus gyveno Hanover'y. Nuo 1938 iki 1941 metų jis buvo Nanticoke miesto councilmanu, taipgi dir-

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvos Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausių Lietuvių Kalba Išleistų Maldaknygių Prieinama Kaina. Pasinaudokite-Praga

DIDYS RAMYBĖS SALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina \$4.00. Maldaknygė turį 788 puslapius. Minkštasis viršelis, papuosta lietuviško stiliaus kryptimi. 106 paveikėliai, daug jų paimti iš Mišio. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Noverny 12. Litanių 16. Vainiukų maldų "karunkėlių" 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės maldos iš Mišio). Graudūs verkimai. Daug įvairių maldų su atlaidais. Visi poteriai.

RAMYBĖS SALTINIS. Surinko ir išleido kun. Fr. M. Juras. 544 pusl. Kaina \$3.00.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaiss kun. J. K. Mišauskas. Tai vienintelė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidėmis, kad žmonės gali sekti kunigaikly maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

Zymiai Nupigintos Maldaknygės

DANGAUS ZVAIGZDUTĖ, juodais apdarais (originalė kaina \$1.50).....\$1.00
MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų).....50
MALDŲ VAINIKĖLIS, juodais apdarais.....40

Užsiskaitant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

METINIS LRKSA 5-TOS PENNA APSKRITIES SUSIRINKIMAS

LRKSA 5-toš Penna apskrities kuopų atstovų metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 2, 1951, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje, 630 Main St., Sugar Notch, Pa.

Pradžią 2:30 P. M. Kviečiame visų kuopų atstovus dalyvauti. Bus metiniais raportai, pranešimai ir valdybos rinkimas 1952 metams. Kaip metiniam susirinkime, turėsime apvarstyti sekančių metų veiklos planus.

Petras Kantakevičius, pirm. Jurgis Plitnikas, raštini.

METINIS LRKSA 1-OS PENNA APSKRITIES SUSIRINKIMAS

LRKSA Pirmos Penna apskrities kuopų atstovų metinis susirinkimas įvyks gruodžio 2 dieną, 2 val. po pietų, 1951, Šv. Jono lietuvių parapijos patalpose, Coaldale, Penna.

Siame rajone gyvuojančios kuopos, nežūrint kaip mažos ar didelės narių skaičiumi, prašomos prisijusti savo atstovus, po ju arba ir daugiau iš kiekvienos kuopos. Išskalbėjimų prašome nedaryt. Apskrities apmoka kelionės išlaidas, tad kuopoms nesusidaro jokių nemalonių. Reikia tik išrinkti ir prisijusti atstovus. Jeigu kuopos valdyba negalėtų dalyvauti, tai bile ciliinis narys tą gali atlikti.

V. Abromaitis, pirm. J. Zernauskas, sekret.

AUKA LIETUVOS ISLAISVINIMO FONDUI

LRKSA 221 kuopa, La Salle, Ill., Lietuvos Išlaisvinimo Fondui prisuntė auką \$2.50 sumoje. Ši kuopa yra maža, vienok pavyzdingai atlieka savo patriotinę prievolę. Jeigu visos kuopos ir visi nariai remt šį fondą, nors ir nedidelėmis aukomis, vis dėlto susidarys graži suma. Tadgi, kurios kuopos ir kurie nariai savo patriotinės prievolės dar neatlikote, pasistenkite tą padaryti neatidėliojant. Kuopų pareigūnai prašomi susirinkimuose priminti nariams šį reikalą ir surinktas aukas persiųsti centrai pažymint, kad jos skiriamos Lietuvos Išlaisvinimo Fondui.

IŠGIRS KAS DEDASI EUROPOJE

Bridgeport, Conn.—Sėkmadienį, gruodžio 2 d., 3 val. p. p. Lietuvių parapijos salėje kalbės neseniai iš Europos grįžęs BALFO atstovas Jonas Valaitis. Šios kolonijos lietuviams jis gerai pažįstamas iš tų laikų, kai girdėdavom jo vedamas radio programą iš New Yorko. Dabar, gyvenamas Europoje per pastrečių metų laiko jis sekė gyvenimą ir savo įspūdžius pasapasakos mums. Būtu įdomu, kad ko daugiausia klausytojai atsilankytų. Bus ir pajaurinimu.

Prakalboms rengti daugiausia rūpinasi kleb. kun. J. Kazlauskas, BALF skvriavys pirm. A. Klimentis, Aug. Sapiegą, sekret. varg. A. Stanišauskas, išd. Jonas Stanislaukas.

BALF VAJUS NEW HAVEN, CONN,

New Haven, Conn.—Neapsileidamas kaimyninėms kolonijoms ir New Haven's vykdys BALF vaju lietuviams tremtinams Europoje gelbėti Vajaus reikalais rūpinasi klebonas kun. A. E. Gradeckas, pirm. M. Jukabaitė, vicepirmininkė Pilvilienė, išd. M. Ramanaušienė, sekret. Vyt. Paulionis ir kitai.

Mindaugo krikštė minėjimo bankiete susirinkę šalpos darbuotojai pasitarė ir BALF vaju reikalais.

PALANGOS TREJOS DEVMYNERIOS

Palangos Trejos Devmynerios parsiudoda po \$1.00, su prisijuntimu—\$1.10. Siųsdami užsakymus, adresuokite:

FLORAL HERB CO.

Box 305, Clinton, Ind., Dept. 6

Sandėlis visokių arbatų ir žolių prietaisams kaina

RUOŠIASI VAJAMS IR VASARIO 16-TOSIOS MINEJIMUI

New Britain, Conn.—Lietuvių Rėmėjų Draugija, kurią sudaro visos vietinės lietuvių organizacijos, nutarė pagelbėti BALFui ir ALTui.

Išgirdę, kad dar prieš naujuosius metus BALFui reikia aukų lietuviams tremtinams pasiųsti prieš šventes dovanų, susirinkusių, nutardami surengti didesnius parengimus, čia pat susirinkime paaukojo BALFui: Jonas Liudzius—\$10.00; po \$5.00—Adolfina ir Evaldas Reikeniai, Viktoras Nenortas, Juozas Zdanavičius, Kazys Zavičkas, Vladas Plečkaitis, Juoz. Glugauskas, po \$2.00—J. Zdanavičius, Vyt. Zdanavičius, Jonas Ragelis; po \$1.00—K. Demikis, Matas Grimaila, Kotryna Marijošienė, Petras Raškevičius, Motiejus Mažeika, Pijus Poškus. Pradžią graži—\$52.00. Kas daugiau?

Lapkričio 25 d., 4 val. p. p., sekmadienį, nutarta surengti pramogą su prakalbomis ir koncertu BALF ir ALT naudai. Darbu gelbėti pasižadėjo Tremtinų Dr-jos pirm. A. Giedraitis.

Nutarta taip pat surengti ir Lietuvos Nepricklausomybės minėjimą, sekmadienį, vasario 17 d., kurio pelną taip pat paskirstyti BALFui ir ALTui.

LRKSA 19 KUOPOS NARIAMS

NEWARK, N. J.—Metinis 19 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 9, tuoj po sumos, Šv. Jurgio dr-jos salėje, 180-2 New York Ave., Newark, N. J.

Visi nariai privalo dalyvauti: nes bus renkama kuopos valdyba 1952 m. ir svarstomi kiti kuopos reikalai. Pageidaujama, kad visi nariai užsimokėtų savo duokles pilnai už 1951 m., kad neiktumet skolingi už senus metus. Taipgi nepamirškite vajuos. Malonėkte pakalbinti tuos, kurie galėtų prisirašyti. Yra visokių skvrių, gali priklausyti nuo užgimimo lėš. 55 m. Ietojimas veltui.

Nedalyvavę metiniam susirinkime turės užsimokėti bausmę pagal nutarimą.

J. E. Zemaitis, pirmin. J. Mikaluskas, rašt.

PASKAITOS APIE PABALTĮ

Šveicarijāj pirmą kartą žiemos semestru liaudies universitetė rėmusė bus skaitoma Zuricho universitete apie Pabaltijį. Ši universitete lanko per 6.000 klausytojų ir skaito 2 geriausius aukštųjų mokslių profesorai. Paskaita, kuri truks visą semestrą, pavadinata "Nutilės Baltijos pasaulis". Paskaitininkas—žinomas rašytojas Schaperis. Paskaitoje bus paliestos šios temos: kaip susikūrė Pabaltijo valstybės, Dindžio Lietuvos imperia ir Baltijos iki Juodosios jūros, Pabaltijo valstybių reikėmė ir vaidmuo tarp Rytų ir Vakarų. Pabaltijo rezistencija etc.

LEGAL NOTICE

Estates to be audited in the Orphans' Court of Luzerne County. Notice is hereby given that accounts have been filed and confirmed absolutely by the Orphans' Court in the following estates:

Monday, December 3, 1951

Estate of Mary E. Cavanaugh, Caryl J. Cavanaugh, Exr.; Abram G. Nesbit, Second Natl. Bank of W.B., Trustee; Michael Musial, Zigmund Musial, et al, Extrs.; Ida G. Potter, Kingston Natl. Bank, Trustee; Kittie Y. Lozo, John P. Lozo, Exr.; Wm. MacDonald, 1st Natl. Bank of Pittston, Admtr.; C. T. A.; Charlotte L. Robbins, S. Keene Mitchell, et al, Extrs.; Harold A. Ward, G. Murray Loughton Extr.; James F. Blanchard, 1st Natl. Bank of Hazleton, Pa., Extr.; Frances E. Heller, Geo. C. Ernst, Admtr.; Mary Loszki, 1st Natl. Bank of Hazleton, Extr.; Enoch S. Walton, R. O. Brockway, Admtr.; E. Digby Baltzel, E. Digby Baltzel, Jr., Admtr.; Wheeler L. Smith, Fred Fadden, Admtr.; Jennie L. Mahoney, Miners Natl. Bank of W.B., Sub. Trustees; John J. Monaghan, John Kelley, Surv. Trustee; Maurice B. Ahlborn, Ruth B. Ahlborn, Extr.; Theresa Santangelo, Dominick R. Sando, Admtr.; Ida S. Helfrich, Partition.

The Accounts enumerated and designated in the above list will be audited by the Orphans' Court in Court Room during the session of Court on the day set, December 3, 1951, at which time all persons interested shall attend, if they see fit, and present their claims against such estate or forever thereafter be barred from coming in upon such funds.

JOHN SHIVELL, Register of Wills and Clerk of the Orphans' Court

SUJUDO DIDŽIOJI WATERBURY KOLONIJA

Waterbury, Conn.—BALF visi 3 skvriai susitarė pradėt BALF Vaju. Vajaus atidaryme dalyvavo klebonas kun. Valantieju. meno programai vadovavo kompozitorius A. Aleksis, kalbų programai vadovavo dr. M. J. Colney, kalbėtoja Alena Devenijė ir BALF atstovas Jonas Valaitis. Atidaryme dalyvavusių tuoj sudarė \$220.00. Dabar aukos renkamos aukų lapais ir kitais būdais ir dar prieš naujus metus numatoma tremtinams pasiųsti stambesnė suma pinigų, rūbų ir avalynės.

ATGAIVINA BALF VEIKLĄ

Ansonia, Conn.—BALF skvrių buvome numatę jau likviduoti. Ir tam tikslui šaukėme susirinkimą. Manėme, kad veiklą jau reikia baigti, nes tremtiniai veik visi atvyko. Tik gauname iš centro pranešimą, kad Europoje liks dar apie 6.000 lietuvių ir jiems dar reikia paramos. Nutarėme skvriams veiklą atgaivinti ir tam tikslui rengiame prakalbą. Jos įvyks gruodžio (December) 2 d., 7:30 val. vakare. Kalbės BALF atstovas Jonas Valaitis, tik grįžęs iš Europos. Kviečiame visus į parapijos salę.

Ministeris P. Žadeikis drauge su Latvų ir Estų diplomatais, taip pat čekoslovakų, lenkų, rumunų ir vengrų tautinių komitetų atstovais Amerikoje įteikė Jungtinėms Tautoms bendrą memorandumą dėl genocido.

Lietuviams tremtinams Europoje dabar reikia pagalbos. Nuo Naujų Metų jie netenka jokios paramos iš tarptautinių organizacijų. BALF vienintelis susirinkęs juos paremti. Aukokite kilniasiam elkslui—artimui šelpim.

EASY TO CHILL... Chill a half-case or more in space-saving KOOLER-KITs. Remove perfectly chilled bottles one at a time—no need to use the KOOLER-KIT as a serving tray. It's your private beer rack!

For Prompt Delivery Call

Wilkes-Barre 2-8171 Dupont.....Pittston 2865

Nanticoke Enterprise.....1-0671 Pittston 3123

Harveys Lake..... 3092

Shickshinny 169

Packed in the NEW 3-Way KOOLER-KIT

Now—buy, chill and serve the finest beer we've brewed in 94 years in the new 6-bottle KOOLER-KIT! Light and convenient to carry, your KOOLER-KIT becomes a serving tray to help you please a half-dozen friends at a time. And you can chill your beer the professional way! Store several KOOLER-KITS in refrigerator space you used to waste. Bottles can't roll... no foods to move. Just slide out perfectly chilled bottles of Stegmaier's Gold Medal Beer—one at a time, as you need them! You'll prefer Stegmaier's. It's the beer with the "just-right" taste... not too bitter—not too sweet. Taste it—and learn why "It's the finest beer we've brewed in 94 years!"

ORDER SEVERAL KOOLER-KITS TODAY FROM YOUR NEARBY RETAIL OUTLET

COPYRIGHT 1951, STEGMAIER BREWING CO.

NUMIRĖ JONAS JURKEVICIUS

PHILADELPHIA, Pa.—Lapkričio 4-tą numirė Jonas J. Jurkevičius, o lapkričio 8-tą, po gedulingų pamaldų už jo vėlę, iš Šv. Jurgio bažnyčios palaidotas Šv. Panos Marijos—Our Lady of Grace—kapinėse, Pennel, Pa. Jį laidojo gerai žinomas mūsų viengentis Dominikas Earaminis.

Paliko dvi dukras—ponią Josephinę Donelly ir poniją Albina MacBride ir anūkę panelę Adelę Jurkevičiūtę.

Velioniui amžina atils!.. o jo artimiausiems vieša užuojauta—kondolencija!.. K. V.

Kanauninkas Vaitkus spausdina eilėraščių rinkinį "Vienatvė". o Patrija išleis juo novelių rinkinį "Mano bičiulis Rainys".

LIETHUANIAN MELODIES

KLAUSYKITES
LITHUANIAN MELODIES
KIEKVIEŠI SEKMADIENI 3:00 iki 3:30 P. M.
RADIO STATION WPAG
Ann Arbor, Michigan
1050—on Your Dial
1000 watt stotis tarnaujanti pietrytinei Michigan, šiaurinei Ohio, Indiana ir Kanadai.
Programos reikalais kreipkitės į RALPH VALATKA, 15756 Leisure Ave., Detroit 27, Mich. Telefonas Vermont 8-2968.

RUDENS LAIKAS! LAIKAS PASIRUOSIMUI PRIE ZIEMOS REIKALŲ

Laikas primenantis kiekvienam reikalą taupyti, kad atėjus sunkioms dienoms nebūtų vargo ir rūpesčio.

Taupymai Lietuvių Banke yra pelningi ir saugūs po Federal Insurance Corp. globa; kiekvienos knygutės iki \$10,000.00 taupmenos J.A.V. valdžios saugumas užtikrintas.

Taipgi šioj įstaijoj galima atlikti daug kitokių reikalų—pirkti karo laimėjimų taupymo bonus, užsimokėti bilas; ir kitokiais bankiniais reikalais čia surasit sąžiningą patarnavimą.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N

6712 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO HE. 1-2498

